

ביאליק ביום הולדת הארבעים

(דף מזכרונתי)

באיתנו בוקר קריר ושמשו נכנסת
 תי לבית ביאליק ומצאתיו עומד ליד
 החלון הסגורה למרחבי ה"פונטאן",
 הענודים אילנות אדמומייעלים, ופניו
 מהורהרים מעצובים ועיניו תועות על גבי
 המהמכים כאילו תרות הן אהרי אינו
 נקודה רחוקה ומתחמקת.

נשארתי עומד בפתח החדר תוהה
 ומחסם: הלהיכנס עתה, כפי המדובר
 בינוני, ולקרוא לפניו את הדגומי מסיד
 פודי פרץ, או לעזוב אותו בשעה זו
 לנפשו.

עם שאני עומד גבור, צדה לפתע
 אזני "נג" ילידי מעמקים, שהתנסה בחלל

החדר כאנחה כבושה. ביאליק הרגיש
 בי וקראני אל החדר.

נכנסתי ונשארתי על עמדוי: טרם
 ראיתי את ביאליק בדכאון נפש כזה.
 עברו רגעים מספר בבדישתוקה. אהרד
 כך ניפנף ביאליק את ידיו בחלל, כשהוא
 מפרכן, כאילו יגע לנעה משהו מכביד
 עליו.

— היודע אתה — פתח לפתע בקול
 עמום — מלאו לי היום ארבעים שנה...
 ארבעים שנות חיים, וכלום מה העליתי,
 מה? דומה עלי שלא עשיתי כלום
 בהי... צללי דברים, קטעי מתשבות,
 הלומות לא בא...

ישוב שתיקה. אותו רגע צפו בזכרונותי
 שידי העצב הקודר שהדפוס ביאליק באר
 תו פרק זמן: "והיה בי תמצאו", "מי
 אני ומה אני", "צנח לו ולול". המיחזי
 השורות: "והאחת שבקש — לא מצא",
 "וקפא תכל סבוכי, דממת עולם תבלעני",
 "לא מנודה ושנת לו" — שורות אלו
 וכווצא באלו משידי ביאליק האחרונים,
 שידעתי על פה, הוורחו עתה, כשראיתיו
 עצב ומדוכדך ופיו פולט וידווי נפש
 מרעידים — כאור הקמש, וחוויתיו
 הטראגיות הומהשג לפני באמיתותן
 האכזרית...

בינתיים הופיע לכניצקי בפתח הדלת,
 הוא היה בא יומיים בשעות הבוקר
 לעבוד עם ביאליק. למראה חברו לבן
 לויתו התנער ביאליק, וכבר הלך לקראתו
 בצעדים מאוישים, פתחו מיד בשיחה
 ענינית. אותו ביקש להכנס בערב, ושוב
 היה אותו ביאליק הרתום בעול "מורית"
 העובד בכובד ראש, המזוע על גבי גליד
 נות הגדה, הלוטש שבע למישות דברו
 אחרים, ואילו לגבי עצמו השבית את
 עטו...

בשנכנסתי בערב לביאליק, כבר מצא
 תי שם כמה טידידיו, שבאו לבהבו ליום
 הולדת הארבעים. למעה קמעה נתאספו
 אנ"ש, קשישים וצעירים, נערכה סעודת
 ערב חגיגית, כתבשטני פורתא, אולם לא
 נשמעו ברכות ונאומים. מנהג זה טרם

בא אז למדינתנו לעומת זה נתגלגלו
 שיחות ספרותיות, ויותר מכילם דיבר,
 כנהוג, ביאליק עצמו. אני ישבתי מן
 הצד, הקשבתי לזרמת דברו ולעיני עמד
 כל הזמן דיוקנו מהבוקר: עצב ומדוכדך
 ומתודה ועם עינים קודחות. דומה היה
 עלי, שכל אותו שפע היום של ביאליק
 אינו אלא הווןכדים, התהפשות, בריתת
 מעצמו, מהעצב העמוק והקודר, ובצבם
 התפוננות החג להתרדה ראיתי את הצל
 הכבד, המהדה בין עיניו של ביאליק,
 העינים העצובות שהצטתי לתוכן הבוקר,
 הן הן העינים המציצות גם מיעדיו
 רווי העצב התהומי.